

Αξίες και πρότυπα μέσα στην Οικογένεια (Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : 3 Μαρτίου, 2021

Μιλώντας για την αγωγή των παιδιών και τις ευθύνες των γονέων θά μου άρκοῦσε νά υπευθυμίσω τή γνωστή προτροπή τοῦ **Ἁγίου Πορφυρίου τοῦ Κουσοκαλυβίτου**. «Ὅταν τά παιδιά σας δέν σᾶς ἀκοῦν, τότε μιλήστε στόν Θεό καί Ἐκεῖνος θά μεταφέρει τό μήνυμά σας». Δηλαδή, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε γιά τά παιδιά σας, ἐναποθέσατε στόν Κύριο τήν διαπαιδαγώγησή τους. Ἀλλά σύν Ἀθηνᾶ καί χεῖρα κίνει. Πρέπει καί ὁ γονεὺς νά ἀποτελεῖ ὁ ἴδιος πρότυπο καί νά φροντίζει γενικότερα νά παρέχονται πρότυπα στά παιδιά του.

Ὅρισμένοι γονεῖς ἀποποιοῦνται τίς ευθύνες τους λέγοντας ὅτι ἡ αγωγή εἶναι εὐθύνη τοῦ σχολείου ἢ ὅτι εἶναι πολυάσχολοι καί δέν ἔχουν χρόνο γιά τήν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν. Λάθος μέγα. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔλεγε ὅτι **σημαντικότερη καί ἀπό τήν τεκνογονία εἶναι ἡ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν**. Καί ὁ μέγας ψαλμωδός Δαβίδ μᾶς ἄφησε τήν παρακαταθήκη νά μεγαλώνουμε τά παιδιά μας «ἐν νοθεσία καί παιδείᾳ Κυρίου». Ἄλλωστε τό σημερινό σχολεῖο, παρά τίς φιλότιμες προσπάθειες πολλῶν δασκάλων, δέν μπορεῖ ἢ δέν θέλει νά μεταδώσει στά ἑλληνόπουλα τήν Ἑλληνορθόδοξη Παιδεία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καί τοῦ Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ. Τό βᾶρος πέφτει στους γονεῖς καί μάλιστα σέ μία περίοδο πολύπλευρης οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, πνευματικῆς καί πολιτιστικῆς κρίσης.

Καταθέτω ταπεινά ὀρισμένες σκέψεις, πού προήλθαν ἀπό συζητήσεις μου μέ φωτισμένους γονεῖς, σχετικά μέ τά **πρότυπα** πού ὀφείλουν νά παρέχουν οἱ γονεῖς μέσα ἀπό τήν οἰκογενειακή συμβίωση.

Α) Τό παράδειγμα. Οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς πρέπει νά διδάσκουμε ἐμπράκτως, μέ τό παράδειγμά μας, τή συμπεριφορά μας, τήν ἀποφυγή ἐντάσεων, τήν ἔλλειψη

έγκρισμῶν, τήν υπεύθυνη αντιμετώπιση τῶν καταστάσεων, θετικῶν ἢ ἀρνητικῶν. Ὄταν οἱ γονεῖς διαπληκτίζονται ἢ φωνασκοῦν μπροστά στά παιδιά τους, ὅ,τι κι ἄν τούς ποῦν μετά τό παιχνίδι χάθηκε. Τά παιδιά ἀπαιτοῦν συνέπεια λόγων καί ἔργων. Εἶναι αὐστηροί κριτές καί ἔχουν πάντα ἔτοιμη τήν ἀπάντηση «ἀφοῦ ἐσύ δέν τά τηρεῖς αὐτά πού μοῦ διδάσκεις κ.λπ». Ὅπως λέει ὁ λαός μας «δάσκαλε πού δίδασκες καί λόγον δέν ἐκράτεις».

Β) Ἡ βιωματική προσέγγιση. Ὁ γονεὺς μεταδίδει αὐτό πού πραγματικά πιστεύει καί αὐτό πού εἶναι βίωμά του, συνήθεια καί τρόπος ζωῆς. Ὄταν λέγεις μέ τά λόγια κάτι πού δέν τό ἐνστερνίζεσαι, τότε ὑποκρίνεσαι καί τά παιδιά ἔχουν τήν ἱκανότητα νά τό καταλαβαίνουν. Ὡραῖο παράδειγμα βιωματικῆς διδαχῆς εἶναι ὁ τρόπος πού χρησιμοποιοῦσε ἡ ἀγράμματη σύζυγος τοῦ ἀγωνιστοῦ καί συγγραφέως Ἰωάννη Μακρυγιάννη γιά νά διδάξει τήν εὐσέβεια στά δύο μικρότερα παιδάκια της, τά δίδυμα. Ἀκουμποῦσε τό λίγο φαγητό τῆς ἡμέρας, ἴσως καί ἕνα ξεροκόμματο ψωμιοῦ, στό εἰκονοστάσι, τό μετέφερε ἀπό ἐκεῖ στό τραπέζι καί ἔλεγε: «Παιδιά μου, σήμερα ὁ Χριστοῦλης αὐτό τό φαγητό μᾶς στέλνει». Ἡ εἰκόνα αὐτή μέ τή χαρακτηριστική κίνηση ἐμπεριείχε βαθύτατο συμβολισμό καί ἀναμφισβήτητα ἐπηρέασε τίς τρυφερές ψυχές τῶν παιδιῶν τοῦ γενναίου καί εὐλαβεστάτου Στρατηγοῦ.

Γ) Ἡ αἴσθηση τοῦ μέτρου. Τό μηδέν ἄγαν τῶν ἀρχαίων, τό μέτρον ἄριστον πού ὅλοι σήμερα ἀναφέρουμε, ἀλλά τό ἔχουμε καταστήσει «πᾶν μέτριον ἄριστον»! Τά σύγχρονα παιδιά ἔχουν τήν τάση νά ὑπερβαίνουν τό μέτρο ὅσον ἀφορᾷ τήν κατανομή τοῦ χρόνου καί τοῦ χρήματος (ὅταν ὑπάρχει καί ὅταν περισσεύει). Σπαταλοῦν ὥρες ἄχρηστες καί ἀτελείωτες μιλῶντας στό κινητό, στέλνοντας γραπτά μηνύματα, πλοηγούμενα στό διαδίκτυο, ἀνταλλάσσουντας μηνύματα ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου καί ἄλλα παρόμοια. Ὄταν οἱ γονεῖς ἔχουν τρία καί τέσσερα κινητά τηλέφωνα ἢ ὑπεράριθμους ἠλεκτρονικούς ὑπολογιστές ἢ ὅταν ἀγοράζουν ἀκριβό αὐτοκίνητο (πιθανόν μέ ἐπαχθεῖς δόσεις μηνιαῖες) γιά νά ἱκανοποιήσουν τή μανία ἐπιδείξεως, τότε κάθε αἴσθηση μέτρου χάνεται γιά τά παιδιά.

Δ) Ἡ ἀνάγκη γιά ὑπαρξη ὀρίων. Ἡ τρυφερότητα καί γλυκύτητα τῶν γονέων δέν πρέπει νά παρερμηνεύεται καί νά ὀδηγεῖ σέ ἀπρεπῆ καί ἀσεβῆ συμπεριφορά τῶν παιδιῶν. Θεωρῶ **λάθος τό νά καταργοῦνται τά ὅρια καί οἱ ἀποστάσεις. Οὔτε ὁ γονεὺς νά ἀπαιτεῖ στρατιωτική πειθαρχία οὔτε ὅμως τό παιδί νά τόν προσφωνεῖ μέ τό μικρό του ὄνομα ἢ νά τοῦ μιλά περιφρονητικά.** Ἄν ὁ γονεὺς χάσει ἀπό νωρίς τόν σεβασμό τῶν παιδιῶν **τούς κάνει κακό γιά τήν μετέπειτα ζωή τους. Τούς διδάσκει τήν ἀσυδοσία,** τήν ἔλλειψη ὀρίων, τήν ἔλλειψη τάξεως καί ἱεραρχίας. Στή ζωή τους τά παιδιά, ὅταν μεγαλώσουν, θά ἀναγκασθοῦν νά δουλέψουν σέ χώρους ὅπου θεωρεῖται ἀπαραίτητη ἡ χάραξη ὀρίων καί ἡ ρύθμιση τῆς συμπεριφορᾶς. Ἄν δέν τούς διδάξουμε ἀπό μικρή ἡλικία καί ἐμπράκτως τά ὅρια, τότε θά ἐμφανίσουν **προβλήματα προσαρμοστικότητος** ἢ καί παραβατικότητος (χούλιγκαν κ.λπ) ὅταν μεγαλώσουν.

Ε) Περιοδικότητα και επαναληπτικότητα. Καλό είναι να καλλιεργήσουμε στα παιδιά την έννοια της επαναληπτικότητας και της κατά τακτές περιόδους επαναλήψεως όρισμένων εργασιών, ασκήσεων ή συνηθειών. Επί παραδείγματι κάθε πρωί και βράδυ πλένουμε τα δόντια μας, κάθε Σάββατο έχουμε Κατηχητικό, κάθε Κυριακή πηγαίνουμε στην Έκκλησία, κάποια συγκεκριμένη ημέρα της εβδομάδος διαβάζουμε μαζί τους ένα έξωσχολικό βιβλίο, δύο φορές την εβδομάδα κάνουν άθλοπαιδιές συστηματικά κ.λπ. Έτσι η ψυχοσύνθεση του παιδιού εθίζεται στην τάξη και στον προγραμματισμό. Επί πλέον η επανάληψη ωφελίμων ενεργειών σε τακτά διαστήματα άρέσει στα παιδιά, τους δημιουργεί ένα ευχάριστο αίσθημα προσδοκίας και μάλιστα στενοχωρούνται όταν χάνεται για έκτακτο λόγο αυτή η περιοδικότητα.

Στ) Η προσωπική μας ένασχόληση. Από τη δική μου εμπειρία ως γονέως θυμouμαι ότι διάβαζα μεγαλοφώνως βιβλία και Κλασσικά Εικονογραφημένα στον γιό μου, όταν ήταν μαθητής του Δημοτικού Σχολείου. Είχαμε καθιερώσει δεκαπέντε λεπτά πριν από τη βραδυνή του κατάκλιση γι' αυτή την ένασχόληση. Συνήθως διάβαζα με χρωματισμό στη φωνή για να κάνω πιο επαγωγική την ανάγνωση. Κάποια βραδιά ήμουν κουρασμένος και διάβαζα γρήγορα και μάλιστα χωρίς τον συνηθισμένο χρωματισμό στη φωνή. Ο γιός μου αντέδρασε και ζήτησε να είμαι ο καλός εκφωνητής που ήξερε μέχρι τότε. Δίδαγμα: Τα παιδιά δεν κοροϊδεύονται. Θέλουν να ασχολούμαστε μαζί τους συνειδητά και όχι να τό κάνουμε υπό μορφήν άγγαρείας.

Άς κάνουμε, λοιπόν, τον Σταυρό μας και άς προσπαθήσουμε όλοι να αγωνισθούμε για την ανατροφή των νέων της πατρίδας μας με αξίες παραδοσιακές, όχι όμως αποκομμένες από τη σύγχρονη πραγματικότητα, και με πρότυπα Αγίων και Ηρώων. Η Ελλάδα μας έχει ανάγκη από μία νέα γενιά, ή όποια δεν θα οδηγήσει τον τόπο σε μία νέα κρίση, ίσως χειρότερη από τη σημερινή. Αγαπητοί γονεΐς, άς ασχοληθούμε λίγο περισσότερο με την τρυφερή ηλικία!

(Πηγή: toromaiiko.com)